

[Ministeren for Landbrug og Fiskeri.]

end andre Landmænd faar. Han vilde vide, at jeg har faaet gennemført konjunkturbestemt Rente, hvilket, hvad Erfaringerne i de 5—6—7 Aar, der er gaaet siden da, viser, faktisk har betydet, at Statshusmændene kun har betalt 50—100 pCt. af den normale lave Rente, som de ellers skulde have betalt. Alligevel har det ærede Medlem Frejdighed nok til at staa op og sige, at min Sympati for Landbruget kun bestaar i en Henvisning til, at de har billige Fødevarer. Jeg siger: det er karakteristisk for det ærede Medlems Stilling til Sandheden.

Det samme gælder det ærede Medlems Udtalelser i Forelæggelsestalen. Det ærede Medlem foreslaar at ændre Beregningen af den konjunkturbestemte Rente for Statshusmændene, idet han gør gældende, at saaledes som det er nu, foretages Udregningen for samtlige Landejendomme. Det er den største Usandhed, det ærede Medlem kan fremsætte paa det Punkt; men det tager det ærede Medlem som en ganske naturlig Ting. Fordi det ærede Medlem har saa ondt ved at følge Sandheden paa andre Punkter, har han det formodentlig ogsaa paa dette.

Det ærede Medlem spurgte mig, hvor meget Staten havde tabt ved sine Udlaan til Statshusmændene, og det ærede Medlem lagde megen Vægt paa at faa et Svar. Det ærede Medlem tror da vel ikke, at jeg gaar omkring og har i Hovedet de store Tab, som er lidt ved Statens Udlaansvirksomhed i den Menneskealder eller mere, der er gaaet siden dens Paabegyndelse. Det er selvfølgelig umuligt for nogen paa staaende Fod at svare herpaa, og jeg vil heller ikke love det ærede Medlem, at jeg paa Krone og Øre eller paa tusind Kroner kan give disse Oplysninger, for en saadan Opgørelse vil kræve et ganske urimelig stort Arbejde. Men enhver — sikkert ogsaa det ærede Medlem — kan selv regne ud, at det er meget store Tab, naar man ved, hvad Renten er for Laan, og kender den Rente, Staten har udlaant til. Hvis det ærede Medlem ikke ved det, er det fuldkommen haabløst at diskutere med det ærede Medlem, for saa er han uden Kendskab til de faktiske Forhold.

Jeg kan sige til det ærede Medlem, at det er store Beløb, der er tabt. Det maa ikke undervurderes, naar man beskæftiger sig med disse Forhold, og det har jeg heller aldrig gjort. Men jeg er altid gaaet ind for, at det var berettiget, at Staten ydede disse Tilskud, fordi Formaalet var godt. Men jeg tilføjer — og det har jeg gjort tidligere —

at disse Tilskud, som maa betales af Skatteyderne, heller ikke maa overdrives, saaledes at Statshusmændenes Stilling bliver en helt anden end andre Landmænds. Det kan ikke lade sig gøre, uden at man, som jeg sagde før, lægger Gift, ikke alene for hele Udstykningen, men ogsaa for den gode Tanke: konjunkturbestemt Rente. Gennem Aarene har mange Husmænd ved denne Lovgivning opnaaet at blive selvstændige Landbrugere, som aldrig nogen Sinde ved egen Hjælp vilde have opnaaet dette.

Og jeg vil for mit Vedkommende paa ingen Maade være med til at standse denne Udvikling. Derfor vil jeg ikke være med til at lægge Gift for den, saaledes som det ærede Medlems Lovforslag, hans Agitation o. s. v. i Virkeligheden gør. Jeg har selvfølgelig intet imod en Undersøgelse og Overvejelse i et Udvalg, jeg har heller ikke noget imod at give Oplysninger, men jeg tror ikke, at den gode Ordning, vi har i Øjeblikket, og som er forsvarlig til begge Sider baade over for Statshusmændene og over for Staten, paa nogen Maade bliver bedre ved Gennemførelsen af et Lovforslag som det, der her er til Behandling.

Formanden: Jeg beklager den højtærede Ministers Bemærkning om den ærede Forslagsstillers Forhold til Sandhed og Usandhed. Det er stærkere Udtryk, end vi er vant til at bruge her i Tinget.

Forslagsstilleren (J. S. Foget): Jeg skal efter den højtærede Formands Udtalelse undlade at gaa nærmere ind paa den højtærede Ministers Forløbelse.

Den højtærede Minister opremsede sine store Fortjenester. Ja, alt i Verden er jo relativt, alt kan ses med forskellige Øjne. De fleste inden for Landbruget vil sikkert sige, at man ikke i dansk Landbrug nogen Sinde har haft saa daarlige Arbejdsvilkaar som under den nuværende Landbrugsminister.

Det, den højtærede Minister svarede paa, var ikke det, jeg spurgte om. Ministeren sagde, at dette at skaffe Lettelser for Statshusmændene vilde afføde større Skatter for Skatteyderne. Det er ikke rigtigt. Finansministeren indrømmede over for mig for — jeg husker ikke, hvor længe det er siden, for 2 eller 3 Aar siden, i Folketinget, at Ydelserne gik ind i Jordfonden og intet havde med den almindelige Skattebetaling at gøre. Jeg vil i hvert Fald forlange, at dette Spørgsmaal bliver fuldt belyst, inden det igen kommer til Behandling her i Tinget, saaledes at man kan se, hvem der holdersig